

Pergalė teisme: Lietuvos piliečiui pavardę leista rašyti su raide, kurios nėra lotyniškam raidyne

15 15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/pergale-teisme-lietuvos-pilieciui-pavarde-leista-rasyti-su-raide-kurios-nera-lotyniskam-raidyne-56-1691092

Violeta Grigaliūnaitė

Istorikas ir fizikas, buvęs Balstogės universiteto filialo Vilniuje Ekonomikos ir informatikos skyriaus dekanas Jarosławas Wołkonowski (dokumentuose jo vardas ir pavardė rašomi be lietuviškų galūnių) teisme įrodė savo tiesą dėl teisės originaliai rašyti vardą ir pavardę.

Kaip rašoma Vilniaus m. apylinkės teismo sprendime, pareiškėjas kreipėsi į teismą prašydamas panaikinti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus 2021 m. rugpjūčio 26 d. išvadą ir įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrių pakeisti pareiškėjo vardą į Jarosław, pavardę į Wołkonowski.

Jis nurodė, kad tokia buvusi originali šeimos pavardė – tokią turėjo jo tėvas, senelis ir prosenelis. Sovietmečiu pavardė tapo Volkanovskij, Lietuvai atgavus Nepriklausomybę sulietuvinta.

Jau nuo 1992 m. J.Wołkonowski siekė atgauti originaliai užrašytą pavardę, tačiau dar ir pernai rugpjūtį jam buvo atsakyta. Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius atsiliepime į pareiškimą teismui teigė iš dalies palaikantis tokį norą, bet esą pagal tuo metu galiojusius teisės aktus neturėjo teisinio pagrindo pakeisti pareiškėjo vardą ir pavardę.

Civilinės metrikacijos skyrius neatsisako pakeisti pareiškėjo vardo ir pavardės į J.W., bet nepalaiko pareiškėjo prašymo pakeisti jo vardą ir pavardę į J.W. (įrašant raidę ł su diakritiniu ženklu).

„Atsižvelgiant į teisės aktų, reguliuojančių vardų ir pavardžių rašybą nuo 2022 m. gegužės 1 d. pakeitimą, Civilinės metrikacijos skyrius neatsisako pakeisti pareiškėjo vardo ir pavardės į J. W., bet nepalaiko pareiškėjo prašymo pakeisti jo vardą ir pavardę į J. W. (įrašant raidę ł su diakritiniu ženklu). Nurodo, kad lietuvių kalbos abėcėlėje nėra raidės „ł, Ł“, todėl ji negalėtų būti rašoma. Pažymi, kad kitos kalbos vardus, pavardes ar vietovardžius transkribuojant į lietuvių kalbą, ji dažniausiai keičiama raide „l“.

Išvadą teikianti institucija Valstybinė lietuvių kalbos komisija teismui pateikė išvadą, kurioje nurodo, jog pareiškėjo prašymas rašyti vardą ir pavardę J. W. prieštarautų Lietuvos Respublikos teisės aktams, tačiau prašo nagrinėti bylą teismo nuožiūra. Pažymi, kad civilinės būklės aktų įrašai rašomi lietuvių kalba“, – teigiama nuasmenintame teismo sprendime.

Pasas / Žygimanto Gedvilos / BNS nuotr.

Teismas vis dėlto prašymą tenkino. Kaip nurodoma sprendime, „valstybinės institucijos turi technines galimybes atlikti pavardės įrašus rašant lietuviškos abėcėlės raides su diakritiniu ženklu, be kita ko, tą leidžia naujas teisinis reglamentavimas, raidės, esančios lietuvių kalbos abėcėlėje, gali būti rašomos su diakritiniu ženklu, šiuo atveju raidė l yra lietuvių kalbos abėcėlėje, tad ji gali būti įrašyta su diakritiniu ženklu“.

Pats Jarosławas Wołkonowski (jo dokumentuose vardas ir pavardė rašomi be lietuviškų galūnių) interviu TVP Wilno sakė, kad tai buvo ilgas kelias, o viskas prasidėjo dar 1992 metais: „Kai tuomet paprašiau užrašyti originaliai vardą ir pavardę lietuviškuose dokumentuose, man buvo pasakyta, kad tokių raidžių kaip „W“ ir „Ł“ tiesiog nėra...

Bet nesitraukiau ir nuo tada pasirašydavau lenkiškai po visais dokumentais. Taip pat ir mano lietuviškame asmens tapatybės dokumente atsirado „W“ ir „Ł“, deja, tik mano paraše.“

Paklaustas, ką jam reiškia šitas sprendimas, J.Wołkonowski sakė, kad tai didelis džiaugsmas, kadangi jis įsitikinęs, jog vardų ir pavardžių rašymas Lietuvos lenkams yra itin svarbu, nes tai liečia jų tapatybės klausimus.

Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius šį sprendimą gali skųsti per 30 dienų nuo jo priėmimo. Kaip informavo Civilinės metrikacijos skyrius, teismo sprendimo skųsti neketinama.